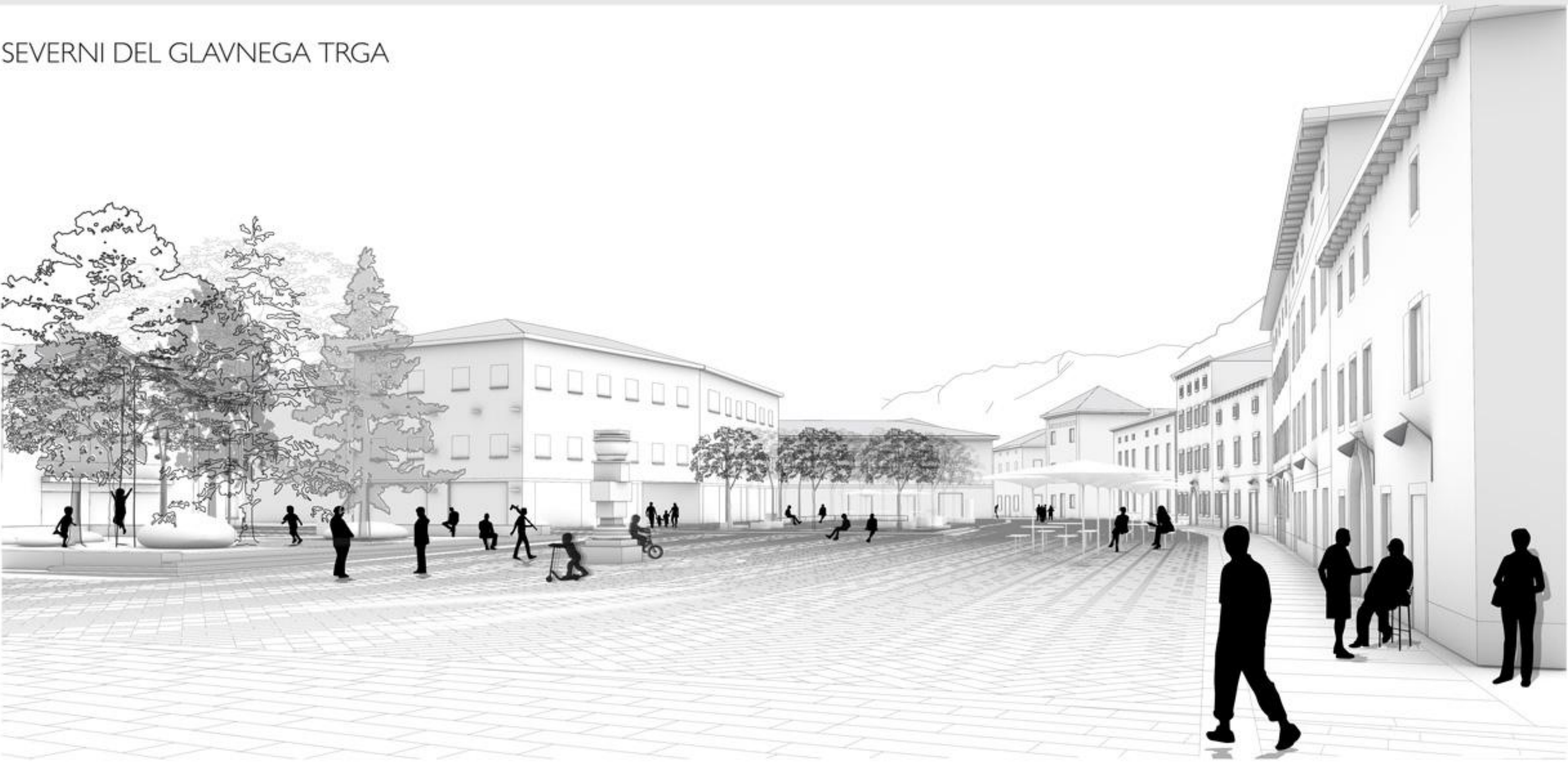

UREDITEV GLAVNEGA TRGA WIPAVI

SEVERNI DEL GLAVNEGA TRGA

JUŽNI DEL GLAVNEGA TRGA - PLATANE PRED DVORCEM

UREDITVENA SITUACIJA CELOTNEGA OBMOČJA / M 1:1000

ŠIRŠI KONCEPT

Koncept prenove osrednjih odprtih javnih površin Vipave se osredotoča na prepoznavanje posameznih prostorskih sekvenc mesta ter njihovo povezovanje v celoto. Pri tem gre za poenotenje njihovih oblikovanja in ohranjanje zgodovinsko pomembnih entitet. Koncept upošteva dve značilni in zgodovinsko najpomembnejši osi v prostoru, to sta nekdanja prometna os severozahod-jugovzhod skozi Glavni trg in baročna os parka Lanthierjeve graščine, ki jedro naselja simbolno in vizualno poveže z okoljsko odprto krajino.

PROMETNA UREDITEV

S prenovo osrednjega trga se ponovno vzpostavlja vizualna in simbolna povezava dvorca s parkom. Cesta 18. aprila se zaradi programskih komponent in prometnih značilnosti ulice obravnava kot promenade. Ob njej se ohranja obstoječi kostanjev drevored, hkrati pa se drevored umesti tudi na rob parka. Prometna ureditev območja sledi ideji umikanja motornega prometa iz starega trškega jedra. Profili Ceste 18. aprila je zasnovan z minimalnimi dimenzijami dvosmernega vozišča. Prostor promenade je zasnovan kot »shared space«, ki vodi proti trgu, promenade je enotno tlakovana. Dovolj na trg je omogočen dostavi, intervenciji in lokalnemu dostopu (prebivalci). S predvideno novogradnjo objekta (NGT15) se uredijo dodatna parkirna mesta v polprilnični garaži. Dovolj do garaže poteka po Cesti 18. aprila z umeritvijo v enosmerno cesto vzhodno od trgovskega objekta. Uvoz v garažo se nahaja na SZ strani novega objekta, izvoz iz garaže poteka v smeri proti severu (zanka, ki se priključi na dvosmerno cesto, ki vodi ob zahodnem delu trgovskega objekta). Prometna ureditev območja C je povzeta po strokovnih podlagah.

Dolgoročno se predvidi ukinitve obstoječe ceste, ki preči Lanthierjev park in ureditev nove ceste, ki napaja južni del Vipave preko nove dovoljne ceste mimo parka. Koncept prometne ureditve ohranja preločno prometa, dostopnost glavnega trga in hkrati ponovno celovitost historične parkovne zasnove.

OBKLOVALSKI KONCEPT - GLAVNI TRG

Obklovalski koncept ureditve območja Glavnega trga sloni na zgodovinskih izhodiščih, upoštevanju prostorskih potencialov, funkcionalnih in programskih zahtev ter pomenu prostorske identitete.

SEVERNI DEL Glavnega trga (A1) se konceptualno deli na zahodni volumensko polni zeleni del in vzhodni del – fasadni niz, ki je iz vidika kulturne dediščine (pa tudi identitete tega dela trga) najbolj bogat. Severozahodna stran trga se pred stanovanjsko-poslovnim objektom v obliki črke T umesti niza drevesa v rastru, ki ob prihodu na trg s severne strani gradijo zeleni rob in kontrast vzhodnemu grajenemu delu monotonizirajo tudi linijo nekdanje ulice do trga pred dvorcem. Hkrati pa ta ureditev omogoča prehodnost prostora v vsej širini in večfunkcionalno uporabo senčnega ambientsa. Novi zeleni del trga je členjen v dva sklopa z drevesi, na način, da se med njima formira odprta, ki nakazuje prehod do T objekta (storitvene dejavnosti) in preko pasaze do trga za objektom NGT15. Na zahodni strani trga se ohranja del obinske stavbe z zaščiteni frontane fasade, ki se odpira na trg. Obstoječi zeleni ambients z drevesi pred stavbo (obstoječe igrišče) se ohranja, prenovi se otroško igrišče in uredi širši in višinski poenoten predprostor objekta (glavni vstop v občinsko stavbo, ki skupaj z novim objektom NGT15 tvori kulturno središče). Nivojsko se območje pred občinsko stavbo in T objektom penoti (dvigne na višji nivo, odstranijo se stopnice).

Otroško igrišče se uredi kot urbano igrišče za druženje, plezanje in igro, pri čemer se na peščeno površino umesti posebne igralne elemente, npr. oblikovane betonske elemente, vrtno plezanje ipd. Klasična igrala, ki so na igrišču prisotna danes, se premesti na bolj primerno lokacijo (npr. ob športni park ali ob izviru). Z novo geometrijo trga postane območje ob spomeniku osrednja prosta površina trga. Spomenik se ohranja v celoti na obstoječi lokaciji, prenovi se tlakovane površine (ohranja pa se radialna zasnova).

VIJUZNEM DELU TRGA (A2) se s prenovo tlakovanja ponovno vzpostavi baročna naveza dvorca s parkom. V tem območju se ohranja obstoječe platane, betonska korita oz. elemente za sedenje se zamenja z novimi (platane ostajajo na obstoječi višini, prav tako se ohranja notranji obod korit in krožna zasnova, njen obodni del se zamakne, da se ustvari širši sedalno površino). Površina med tratinim delom parka in tlakovano površino med dvorcem in vhodnimi vrati v park se ohranja kot pohodna površina za zadrževanje, sedenje in druženje. Ta del se ne tlakuje, ampak uredi kot utrjena peščena površina, saj gre za nekdanje območje parka.

Pomembna prostorska sprememba je prestavitve kipcev puttov v območje parka, skladno s smernicami varstva kulturne dediščine in prvotnim načrtom prenove parka. Putti so umaknjeni z obstoječe lokacije s trga v park tudi z vidika ustvarjanja likovno kakovostnejših prostorskih razmerij (putti kot majhne skulpture potrebujejo ustrezen ambients oz. ozadje, da jih lahko obklovalno Vipave dobivajo kot identitetni element) in funkcionalno ustreznih povezav na trgu (prehodnost trga, dostopnost za gibalno in senzorno ovirane).

Glavni trg je višinski napet v osrednjem delu, padec je usmerjen proti V in Z robu, med tem ko se nivo proti jugu spušča. Sicer se trg penoti tako višinsko (z izjemo robnih delov posameznih mikrombientov) kot oblikovno. Programsko se na trg razširi gostinska ponudba (premična začasna oprema), predvsem na vzhodni in severni strani trga. V osrednjem delu trga, ob spomeniku, pa je razsežnejša prosta površina, kjer se vršijo dogodki, maratoni, sejm, filmski večeri itd. Ta osrednja površina se proti zahodu prelika v predprostore objektov in trga za prvim nivojem stapa, proti vzhodu pa se vanj stekajo ulice (proti izviru oz. dvoršču dvorca, proti trgu nekdanje cerkve sv. Marka). Na trgu nekdanje cerkve sv. Marka je omogočen dovoz do garaž (tlakovana površina), preko označb gabarita nekdanje cerkve. Ohranja se zidec ob fasadi objekta (vzhodni krak dvorca), ob katerega se umesti klop. Zaključek tega ambientsa predstavlja zid ob reki (se ohranja), uredi se manjši podest nad reko ter dodatno zasadi dve drevesi ob obstoječem macesnu. Z ureditvijo se ohranja odprte poglede na izvir reke Vipave. Na podest se dolgoročno lahko pripravi most preko reke (ali pa ostane podest kot samostojen element). Zasnova sicer omogoča tudi druge ureditve v širšem območju, ki gradijo zaključek osne poteze od baročnega parka preko dvorca, mostu in notranjega atrija skozi vzhodni krak objekta do izvirov (v duhu celostne rešitve, ob predpostavki pozitivnih mnenj glede ureditev).

PRIPREDITVE

Zasnova trga omogoča izvedbo različnih vrst prireditev. Večji oder se lahko postavi na glavnem trgu na dveh mestih - v zaključku promenade ob platane (koncerti ipd.), pri tem se za gledalce izkoristi naklon trga proti jugu (vizualno polje) ter servisi dovoz z Vojkove ulice. Oder se lahko postavi tudi na delu trga pred novimi drevi, pri čemer se zagotovi »zadržek med drevi« (dogodki ob lokalnih prireditvah, ko se postavi po robu trga tudi več stopinj). Ob organizaciji maratona ipd. se v delu pod novimi drevi locira prostor za počitek udeležencev.

OBMOČJE B

Ključni prostorski potencial območja B so vstopa os do glavnega trga ter odpiranje pogledov na cerkev in grad. Zaključek promenade je prostor pred novim objektom NGT15 (južna fasada). Na območju se ohranja vzhodni del obinske stavbe, ki se prenovi glede na nove potrebe programa. Nanj se navezuje objekt NGT15, ki s potezo fasade nadaljuje ulično linijo. Med objektoma se vzpostavi pokrit in na nivoju preločen prostor, ki povezuje dva objekta - prenovljeno občinsko stavbo z NGT15 (kulturna dvorana itd.) ter zunanje odprte prostore - prostor zaključka promenade in prostor vmesnega trga ob T objektu. Ta manjši trg se nivojsko prilagodi (intervencija, obstoječi vzhodni, navezana na višino ob T objektu), minimalne višinske zamike se izkoristi za ureditev vzdolžnih klop, v zasnovi pa se ohranja obstoječi drevi.

Celotno območje B1 programsko napaja center Vipave (storitve, trgovina itd.). Z ureditvijo prometa ter peš površin, zasadijami drevi in živih mej se vzpostavlja bolj zelen značaj območja, ki se nato povezuje z zazidavo blokovske gradnje. Sistem živih mej se vzpostavi pri ureditvi vseh parkiršč. Atrij Lanthierjevega dvorca je zasnovan z ozirom na obstoječo prenovo atrija dvorca. Gabariti nekdanjega objekta se ponazorijo z zasadijami drevi na mestu objekta, na način, da tvorijo zeleno bariero med osrednjim dvorščem in servisnim delom dvorčja. Drevesa ustvarjajo vzdolžno potezo, sajena so premenljivo. Tehnični objekt na severu in kamnit zid na severozahodu se ozeleni z zasadijami trte.

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE

Ureditve avtobusnega postajališča je predvidena na lokaciji vzdolž Goriske ceste in igrišča nogometnega kluba Vipava (območje B3.1). Na avtobusno postajališče je uvoz iz južne smeri, urejeno je kot enosmerna zanka, mogoče je parkiranje dveh avtobusov. Ob postajališču je umeščena nadstreljica s klopimi in parkiriščem za kolesa. Avtobusno postajališče na lokaciji B3.2 je ocenjeno kot manj ustrezno iz simbolnih in vizualnih razlogov. Z izborom lokacije za avtobusno postajo na B3.1 se iztek baročne osi parka ohranja v sedanjih funkcijah.

OBMOČJE C

Ureditve območja C se povzame po strokovnih podlagah. Pri ureditvi zunanjih površin se povzema koncept ureditve promenade z vzpostavitvijo drevoreda (dosaditev drevi za ponovno vzpostavitev drevoreda) in živih mej (ki zadržujejo predprostore objektov) ter oblikovanja trga pri novo predvidenem objektu na vstopu na način, da se upošteva njegova prehodnost, hkrati pa se ustvarja manjši ambients za posedanje, s pogledom na vzhodno oz. vstopno točko v naselje.

ZASADITVE

V zasnovi zasadije se ohranja kvaliteta drevnine, predvsem v parku, na robu parka, platane pred dvorcem in drevesa pred občno. Glede na novo zasnovo se odstranijo platane pred objektom T. Obstoječi kostanjev drevored se ponovno vzpostavi, doda se drevored na J strani promenade in (viren natečajnega območja) na J strani parka. Na severnem delu trga je predvidena zasadije drevi v rastru, ki so predvidena manjša drevesa (ustrezna za sušno in urbano klimo – npr. sorta okrasne hrčke brez plodov) ali drevesa z vzgajeno horizontalno krošnjo (npr. platane). Na območju atrija dvorca se za ponazoritev gabarita izbere drevesa, ki asociirajo na sadjarsko dejavnost. Predvidena so Zvetoča drevesa (nezahtevna, odporna), npr. okrasne hrčke/jablane ali podobno – kar se določi v kasnejši fazi projektiranja in je skladno z uporabo prostora tudi za prireditev.

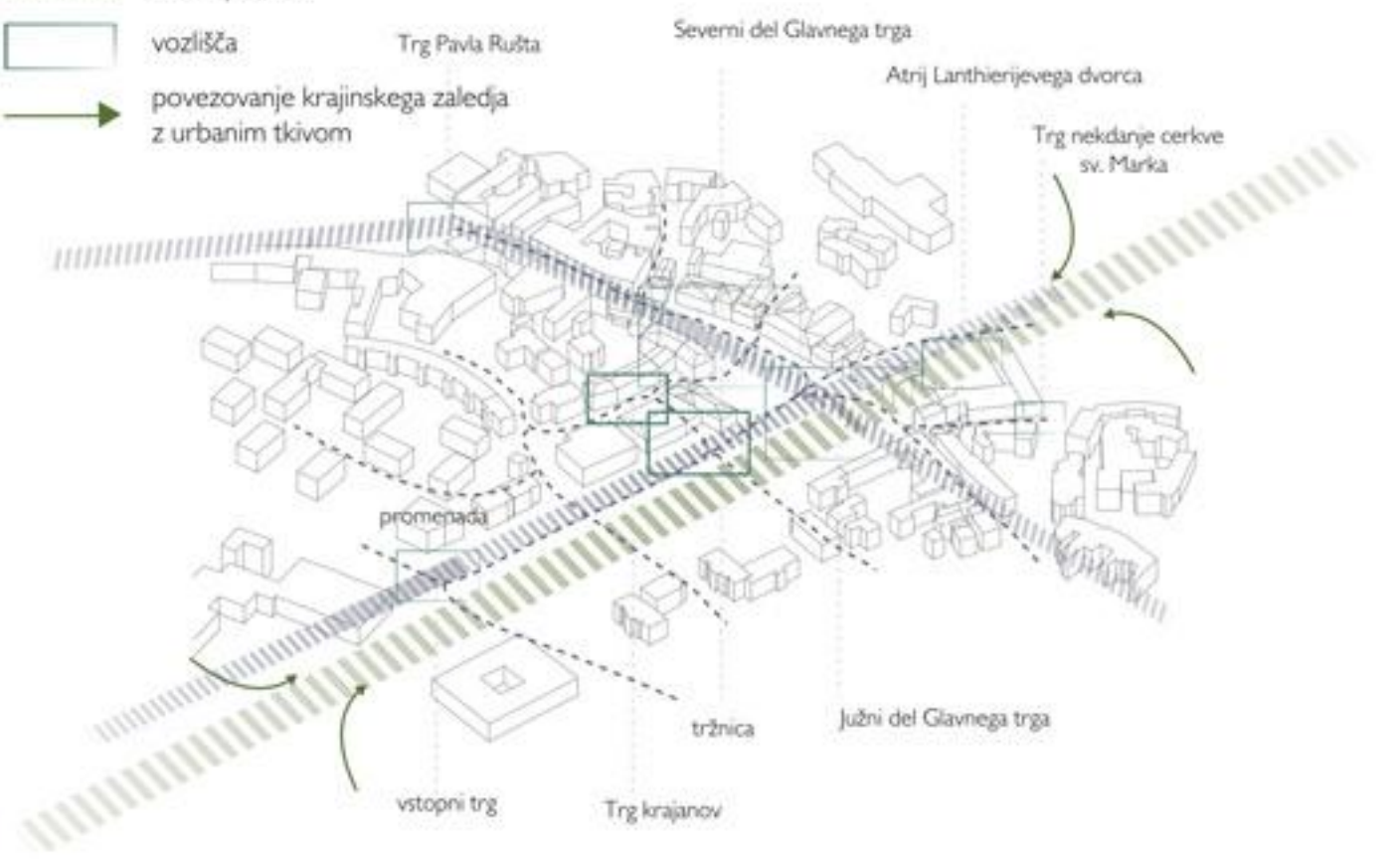
- pomembna parkovna zgodovinska os
- promenade - kostanjev drevored
- poudarjene fasade vzhodnega fasadnega niza trga
- vodotok
- zaledje

Urbano tkivo in zeleni sistem

- prehodnost
- programske zgostitve
- zeleni prehod
- vozišča
- povezovanje krajinskega zaledja z urbanim tkivom

Povezovanje odprtih prostorov

- dvosmerna cesta
- peš pot
- enosmerna cesta
- shared space (lokalni promet, dostava)
- dostava
- lokalni promet
- parkirišče

Prometna shema

A-A'

B-B'

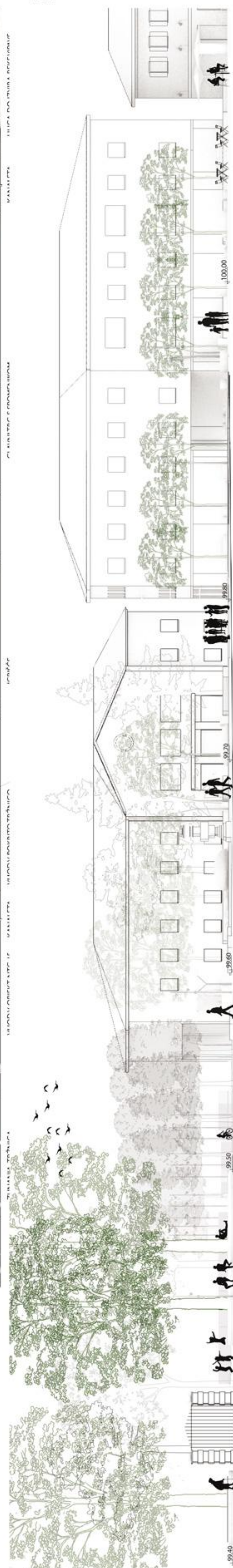
D-D'

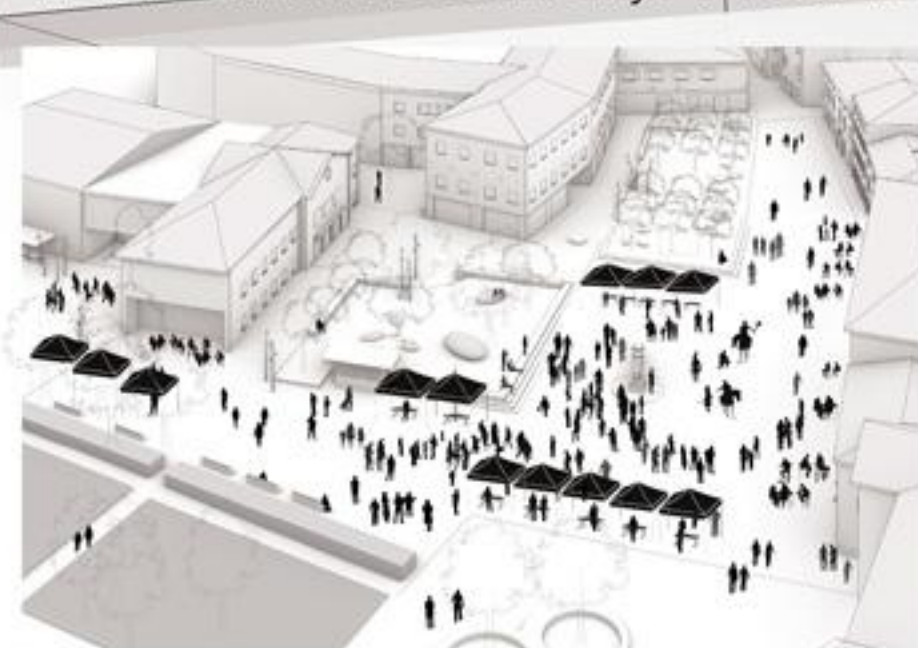
C-C'

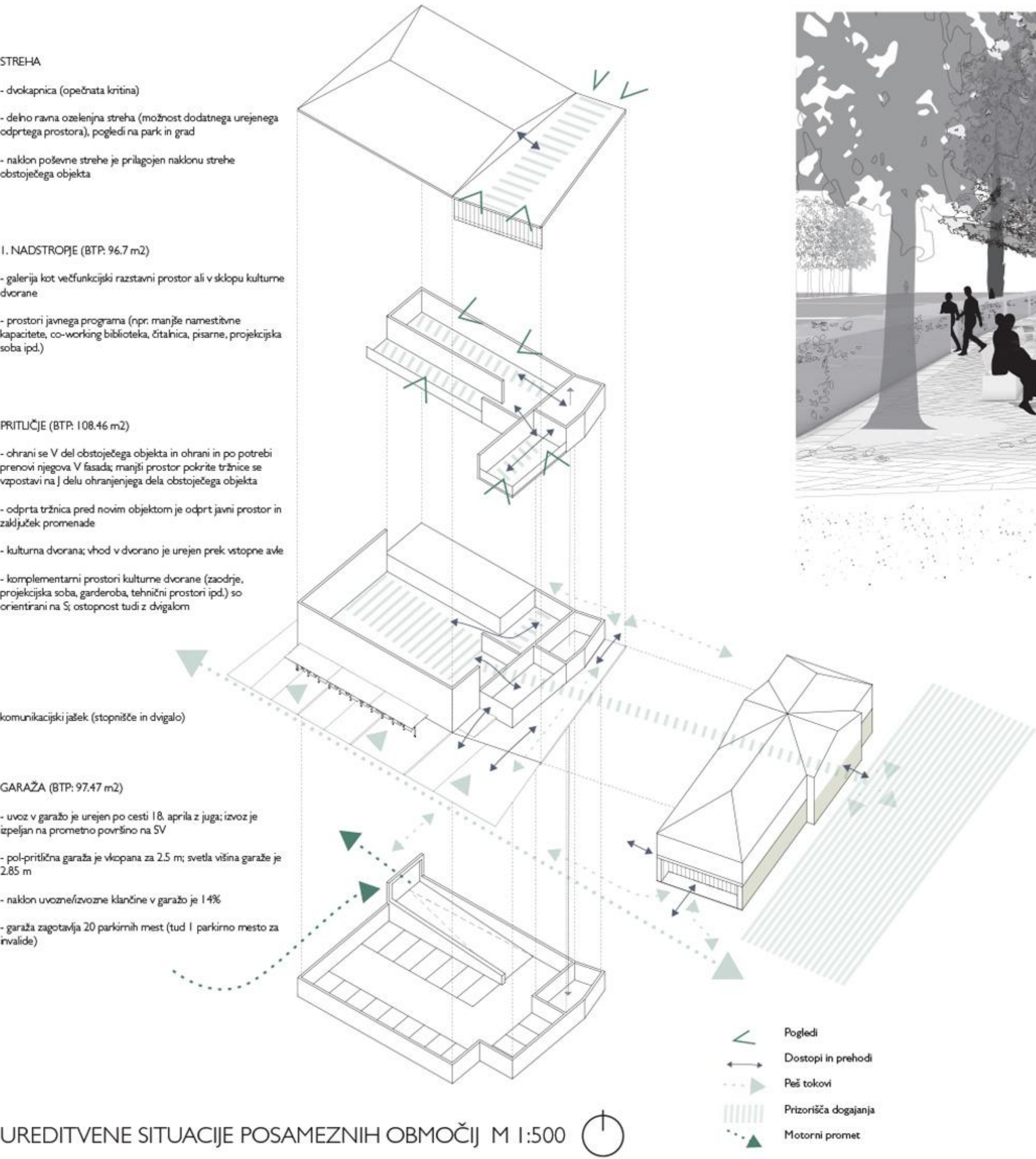
E-E'

PRIREDITVENI SCENARIJ NA GLAVNEM TRGU, GASTRONOMSKI FESTIVAL IN KONCERT

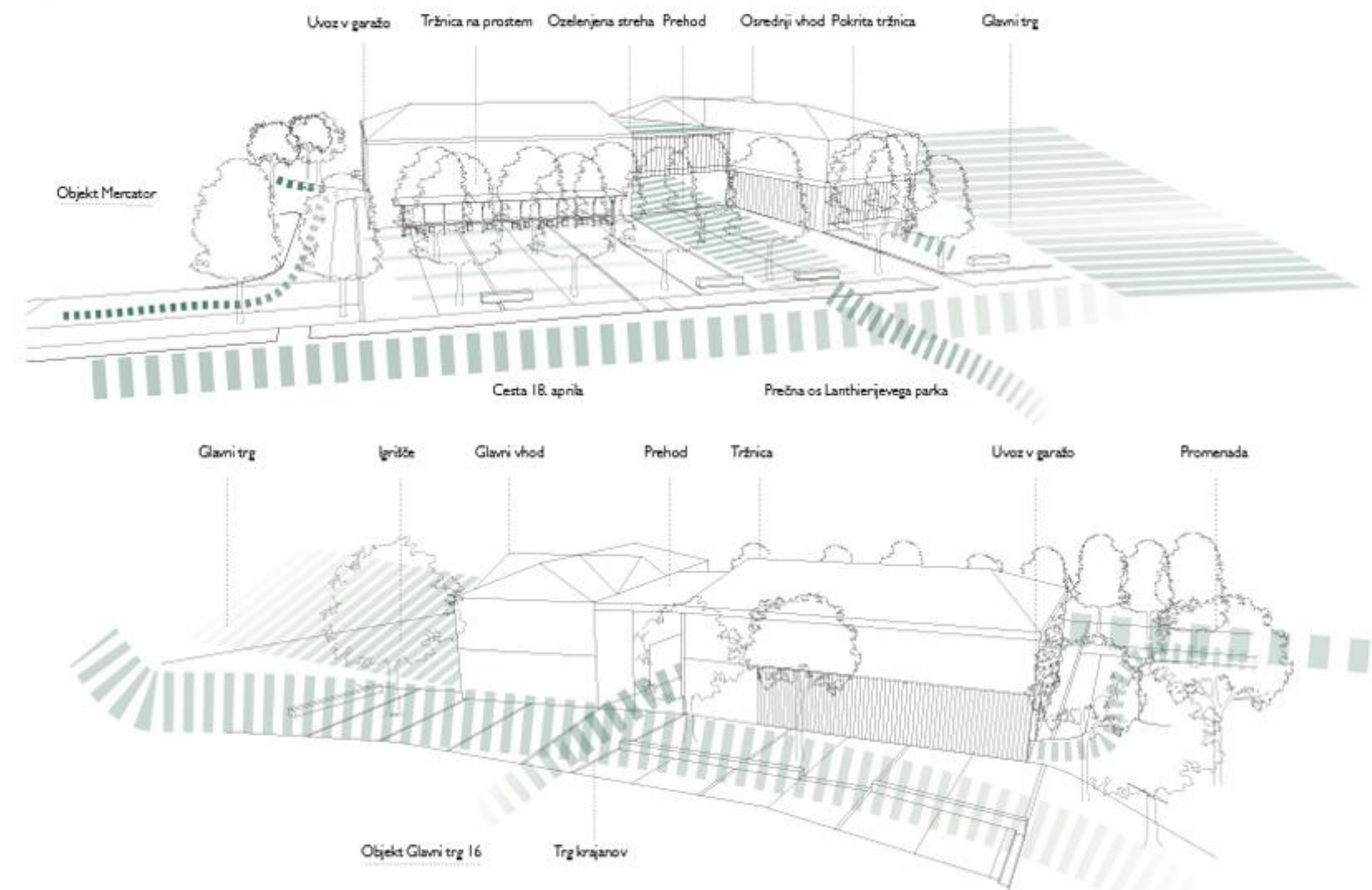
SEVERNI DEL GLAVNEGA TRGA

PROSTORSKI PRIKAZ, POGLED PROTI OBČINSKI STAVBI, PROMENADI IN TRŽNICI

Objekt: dostopi in umeščenost v kontekst tokov

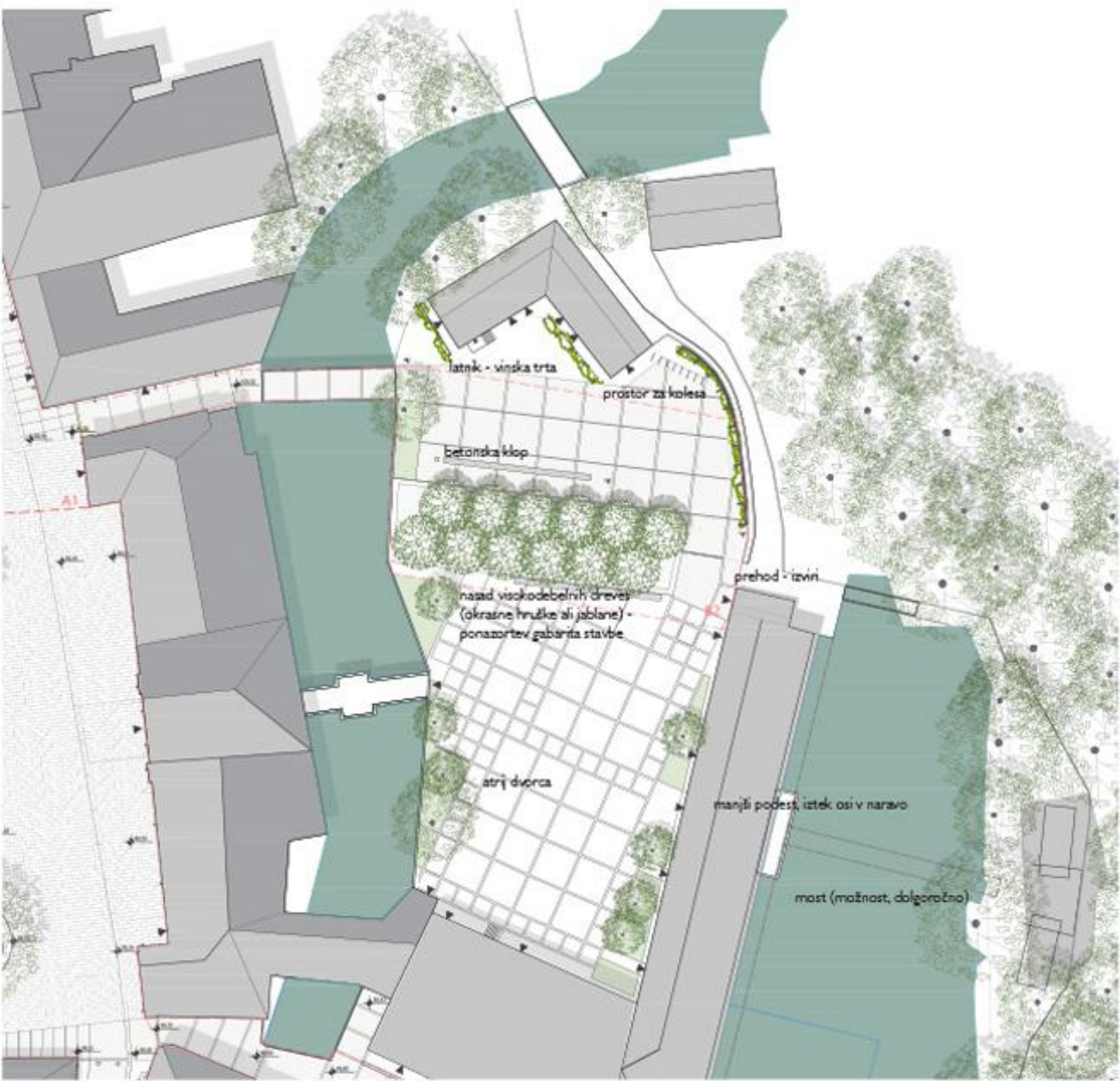

UREDITVENE SITUACIJE POSAMEZNIH OBMOČIJ M 1:500

Ureditvena situacija območja B1 in C

Ureditvena situacija območja B 2

Ureditvena situacija območja B 3.1

PRIKAZ URBANE OPREME

